

Nouze a velká hostina

Jan 6,1-15

Z důvodů, které jsou nám všem zřejmé, Vás namísto z kazatelny sboru zdravím od svého počítače slovy: „Pokoj Vám“. Chci Vám předložit postní zamyšlení nad biblickým textem. Musím však povědět, že tak činím s pocity nouze, neužitečnosti a také vděčnosti za ty, kteří v první linii pomáhají těm, kdo byli napadeni zrádným virem. Pod tlakem situace se ptám, zdali Boží slovo ve svém původním kontextu není příliš vzdálené naší současnosti. Zároveň ale věřím, že má co povědět do každé situace života. S touto vírou se tedy pokusme začíst do evangelia vzešlého z jednoho břehu dějin a hledat jeho druhý břeh v naší současnosti.

Potom odešel Ježíš na druhý břeh Tiberiadského jezera v Galileji. 2 Šel za ním velký zástup, poněvadž viděli znamení, která činil na nemocných. 3 Ježíš vystoupil na horu a tam se posadil se svými učedníky. 4 Byly blízko židovské svátky velikonoční. 5 Když se Ježíš rozhlédl a viděl, že k němu přichází četný zástup, řekl Filipovi: „Kde nakoupíme chleba, aby se všichni najedli?“ 6 To však řekl, aby ho zkoušel; sám totiž věděl, co chce učinit. 7 Filip mu odpověděl: „Ani za dvě stě denárů chleba nepostačí, aby se na každého aspoň něco dostalo.“ 8 Řekne mu jeden z učedníků, Ondřej, bratr Šimona Petra: 9 „Je tu jeden chlapec, který má pět ječných chlebů a dvě ryby; ale co je to pro tolik lidí!“ 10 Ježíš řekl: „Ať se všichni posadí!“ Na tom místě bylo mnoho trávy. Posadili se tedy, mužů bylo asi pět tisíc. 11 Pak vzal Ježíš chleby, vzdal díky a rozdíl sedícím; stejně i ryby, kolik kdo chtěl. 12 Když se nasytili, řekl svým učedníkům: „Seberte zbylé nalámané chleby, aby nic nepřišlo nazmar!“ 13 Sebrali je tedy a naplnili dvanáct košů nalámanými díly, které z těch pěti ječných chlebů po jídle zbyly. 14 Když lidé viděli znamení, které Ježíš učinil, říkali: „Opravdu je to ten Prorok, který má přijít na svět!“ 15 Když Ježíš poznal, že chtějí přijít a zmocnit se ho, aby ho provolali králem, odešel opět na horu, zcela sám. (Jan 6,1-15).

Evangelijní příběh se odehrává před velikonočními svátky. I my se nalzáme v době před Velikonocemi. Pán Ježíš se tenkrát rozhlédl a viděl nejenže zástup, ale i jeho nouzi. Svou nouzi si mnozí dost možná ještě neuvědomovali, ale za to my si ji uvědomujeme naprosto zřetelně. Pán Ježíš při pohledu na přicházející nouzi zkoušel své učedníky: „Kde nakoupíme chleba, aby se všichni najedli?“ „Kde nakoupíme...?“ Ještě před nějakou dobou to nebyla otázka, která by

někoho doopravdy trápila. Dnes je navýsost palčivou. Tenkrát to byl učedník Filip, kdo situaci naprosto přesně vyhodnotil: „Je nemožné, abychom nedostatek odstranili. Situace je neřešitelná.“ Ozval se ale jiný učedník, Ondřej, s tím, že je zde mládenec, který má pět ječných chlebů – pokrm nejchudších otroků a vojenských vězňů – a dvě rybičky. Málo, zoufale málo, ale přece jenom něco. Tehdy i dnes. I s tím málem se nakonec nejen dalo přežít, ale dosyta se najíst. A dnes? Kolik lidí bere to málo, co mají, aby to – dost možná i bez díky Pánu Bohu – začali (roz)dávat! Tehdy učedníci stáli opodál a byl to Pán Ježíš, kdo vzal, vzdal díky a začal rozdávat. Pán Ježíš Kristus je dnes hlavou své církve, těla, které v nás má ruce a nohy na tomto světě. Evangelium nám říká, že nakonec nejenže nikdo nehladověl, ale že nakonec ještě zbylo. Nouze byla vyřešena.

Jistě bychom se minuli plným smyslem evangelijního příběhu, kdybychom ho nečetli dál. Příběh totiž pokračoval: „*Neusilujte o pomíjející pokrm, ale o pokrm zůstávající pro život věčný; ten vám dá Syn člověka, jemuž jeho Otec, Bůh, vtiskl svou pečeť...32 Ježíš jim řekl: "Amen, amen, pravím vám, chléb z nebe vám nedal Mojžíš; pravý chléb z nebe vám dává můj Otec. 33 Neboť Boží chléb je ten, který sestupuje z nebe a dává život světu."* 34 Řekli mu: "Pane, dávej nám ten chléb stále!" 35 Ježíš jim řekl: "Já jsem chléb života; kdo přichází ke mně, nikdy nebude hladovět, a kdo věří ve mně, nikdy nebude žíznit... Já jsem chléb života. 49 Vaši Otcové jedli na poušti manu, a zemřeli. 50 Toto je chléb, který sestupuje z nebe: kdo z něho jí, nezemře. 51 Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe; kdo jí z toho chleba, živ bude na věky. A chléb, který já dám, je mé tělo, dané za život světa.“ Jan 6,27.32-35.48-51

Faktické nasycení zástupu nebylo samoučelným zázrakem. Bylo to – jak je pro Janovo evangelium obvyklé – znamení. Znamení, které odkazuje ještě k něčemu jinému, většímu. K chlebu pro život věčný, jímž je Kristus. Ještě jinak pověděno, jestli k pozemskému životu potřebujeme pokrm (a další věci), tak k pěstování věčného života také potřebujeme pokrm – Boha samotného. Bez něj není věčný život. Tak si říkám, že nám snad období bezprecedentního omezení mnoha pozemských aktivit pomůže objevit jiný rozměr života – Pána Boha a s ním věčný život.

Zdá se mi, že evangelium o nasycení zástupu není pouze starým příběhem. Je v něm dodnes dost posily a inspirace. Je to příběh, který povzbuzuje naději – Kristus se i dnes rozhlíží a vidí nouzi doslova světa. A je to nakonec on sám, kdo nouzi vyřeší. Je to příběh inspirující k pomoci – neuvažovat příliš nad tím, co

nemám, ale zvažovat to, co mám a začít to s díky a modlitbou rozdávat. Však on to Pán Ježíš nějak rozmnoží. Zdá se, že s přibývajícím se časem výrazně poroste počet těch, kdo budou nějakou pomoc potřebovat. Jestli v tom někdo rozpozná znamení přítomného Krista, to nevím. Ani v době evangelia mnozí v nasycení znamení, které vede k rozhodnutí, nepoznali. To mi ale nemůže bránit v tom vzít, co mám a dát to k dispozici. Že to bude vyžadovat i kus odvahy – odvahy s vírou, to už k tomu patří. A nakonec je příběh velké a nečekané hostiny povzbuzením k vděčnosti a přímlyvným modlitbám. K vděčnosti za ty, kdo slouží a k modlitbám za Boží ochranu a pomoc pro všechny v moci postavené, nemocné, ne-nemocné v karanténách a pro všechny nás ostatní. V9c než jindy prožíváme nouzi, nejistotu a obavy. Zároveň ale věříme v toho, který se mezi námi rozhlíží a ví, co „chce učinit.“

18. března 2020
Jan Asszonyi, kazatel

